

navzoči verniki prišedši iz cerkve, se temu glasno čudili. Nihče pa morda ni slutil, da jim je pela zadnjokrat. Toda kál bolezní, neizprosne jetike, je od tega dneva čedalje bolj in bolj ugonabljala njene telesne moči, strogi zimski mráz ji je pridno pomagal, da je morala naposled v postelj, katere ni več zapustila, dokler ni v četrtek dne 22. marcija zatisnila svojih očí na veke.

Ne bom pa opisoval njene službe Bogu, njenih dobrot, skazovanih revežem in siromakom, zakaj tiste ima zapisane večni sodnik v svoji knjigi, ki ji je gotovo njen bršljanov venec zamenil z neuvenljivo krono ter jo poklical med óne, ki hodijo za Jagnjetom in mu pojó pesem, katere nihče drugi ne zna peti. Gotovo znamenje srečne smrti je že to, da jo je poklical večni sodnik k sebi v tak dan, da je mogla biti pokopana na praznik njegove Matere, da je lahko nad polovico faranov bilo navzočih pri njenem pogrebu. Tu niso le kapljale, marveč so kar curkoma tekle solzé na sveži njeni grob in ta dokaz ljubezni bodi blagi pokojnici dovolj, da ne izgine tako kmalo iz spomina njen spomin. Mrzel je le grob, na kateri ne pade nobena solza; tu pa so se one lile v potokih . . . Jokala sta oče in mati, jokali bratje in sestre, jokali vsi navzoči, saj bi moral imeti kamenito srce, kdor se ne bi razjokal nad tako izgubo.

Toda hudo obiskani roditelji in sorodniki, dovolite mi eno besedo: ne žalujte preveč! Dan se vrsti za dnevom, teden za tednom, bliža se praznik, naznanjajoč vsemu svetu ustajenje. Položili ste svoje drago dete v grob, pa le začasna bo vaša ločitev, ker pride čas, ko boste zopet združeni v boljši in srečnejši domovini. Mirno spavaj, draga Alojzija, saj se vidimo zopet za grobom!

P. M.

Gospodarske stvari.

Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj.

Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj ima dne 9. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v čitalničnih prostorih v Šoštanji svoje glavno zborovanje s tem-le dnevnim redom:

a) Pozdrav predsednika. b) Poročilo tajnika. c) Poročilo blagajnika. d) Volitev novega odbora. e) Predavanje o sadjereji. f) Razni nasveti.

Po dovršenem dnevnem redu bode tombola, z izključno takšnimi dobitki, koji imajo za sadjerejca praktični pomen.

Ker namerava to za celi okraj tako važno društvo si tudi pripraviti potrebno trtnico za vzgojevanje ameriških trt, potrebuje za to blago podvzetje zdatne gmotne podpore.

Prijatelji sadjereje in vinoreje! Podpirajte tedaj društvo, kolikor mogoče; kar pa v prvi vrsti s tem pokazete, da se tega zborovanja v prav obilnem številu vdeležite in tudi Vaše sosede za to važno reč spodbujate, navdušujete in pridobite!

Promet z ameriškim trsjem.

Vis. c. kr. ministerstvo za poljedelstvo je zopet promet z ameriškim trsjem, oziroma rožjem olajšalo. Odslej imajo c. kr. okrajna glavarstva pravico, deliti dovoljenje za izvažanje pošiljatev in tovorov trsja iz ene okužene občine v drugo okuženo občino podredjenega politiskega okraja. Za tovore iz krajev, o katerem je izrečena prepoved, da se izvažajo trsje enega politiskega okraja v okužene kraje drugega polit. okraja, deli se dovoljenje za izvažanje od c. kr. namestnije v Gradci,

pri tem se pa opomni, da se tudi prošnje v naslednje imenovanem slučaj morajo vložiti pri ces. kr. okr. glavarstvih.

Dodeljenje izvanrednega dovoljenja za trsne tovore iz Štajarske v kako drugo v državnem svetu zastopano kraljevino ali druge dežele, pridržalo si je prej ko slej c. kr. poljedelsko ministerstvo na Dunaji. Samo z oziroma posebne razmere v političnem okraji Brežice in v sosednjem političnem okraji Krško — vojvodine Kranjske — je c. kr. poljedelsko ministerstvo izvanredno dovolilo, da za tovore iz enega teh okrajev v drugega potrebno izvozno dovolilo sme dotično c. kr. okrajno glavarstvo izreči.

Vendar se pa bode izvoznja dovolila v vseh navedenih slučajih le s pogojem, da se pri prevažanju jemlje ozir na potrebno opaznost, da se s trtnimi tovari ne razširi trsna us. V tem oziru pa veljajo predpisi, da mora biti trsje, tako pri porabi železnic, kakor pri prevažanju na vozéh itd. biti zatovorjeno v zaboje ali pa v platno, tudi se mora izdano pismeno izvozno dovoljenje spremnim papirom priključiti.

K temu opomnimo še sledeče. Prošnje za dovoljenje izvažanja trsja morajo se vložiti pri dotičnem okr. glavarstvu, ter se mora v njih imenovati adresat, zatem občina, iz katere se hoče izvažati, kakor tudi občina, v katero se hoče uvažati, vrsta in število za izvažanje odločenih rečij in način zatovorenja.

Primitelj tovara mora v teku 24 ur svojemu občinskemu predstojniku dospelje tovara naznaniti, ter istemu oddati izvozno dovolilo, na katerem je prej dne prejetja zapisal: občinski predstojnik pa mora isto nemudoma dotičnemu c. kr. okr. glavarstvu izročiti.

—t—

O plemenjenji in vzreji konj.

Kdor hoče biti dober konjerejec, mora gledati, da dobi žrebeta dobrega plemena ter jih razumno vzgoji. Dobro pleme da žrebetu lepo obliko in dobre lastnosti, dobra izreja pa potrebni razvoj. Kakor pa neugodne lastnosti dobra izreja zmanjša in zboljša, ravno tako pa slaba izreja vniči najlepše prednosti dobrega plemena. Iz omenjenega je toraj razvidno, kolike vrednosti v konjereji je razumna izreja.

Semtertje pitajo in debelijo žrebeta ter jim ne privoščijo prostega gibanja. Ves čas stojijo v zaduhlih, temnih, močvirnih hlevih, ne da bi se jim osnažila koža in kopita. Tako zanemarjena žrebeta vzrastejo, pa nimajo nobene cene, ker imajo različne pregreske. Konjereji in kmetje pa tožijo o slabih cenah in slabih časih, katere pa so sami s svojo brezbriznostjo zakrivali.

Ko se žrebeta odstavijo, do dopolnjenega prvega leta moraj jih krmiti z ovsom. V tem času se mladi život najbolj razvija, zatoraj potrebuje krepke hrane. Kar v prvem letu zamudiš, v večih letih pozneje popraviti ne moreš.

Poleg dobre piče, katero daje oves, potrebuje žrebe obilnega gibanja na prostem. Gibanje razvija mišice in krepča život žrebeta. Povspešuje pa tudi prebavljanje ter stori, da pride krma v hasek. Pa ne le ob lepem vremenu po letu, ampak tudi ob grdem in po zimí morajo se žrebeta veliko na prostem gibati. Kdor noče vsak dan žrebeta spustiti na prosto ali komur manjka za to prostora, tisti naj mesto konjev redi svinje. Več dobička mu bodo donšale.

Konj ima na kopitih stati in po kopitih hoditi. Treba je toraj že zgodaj kopita prirezovati ter na hje posebno skrb obrniti. Pogosto najdeš predolga kopita, ali pa tudi, da je en rob kopita viši od drugega. Oboje ovira žrebe v hoji ter zverži kopito. Visoke piščali in kratka kopita napravijo leseno nogo ali štulo. Pri tem

pa trpijo biceljni. Potrebno je toraj posebno skrbeti za razumno izrejo žrebet.

O brejih kobilah.

Breje kobile potrebujejo posebno skrb. Najmanjša napaka je velikokrat kriva, da ti zmečejo, težko kotijo ali slaba žrebeta skotijo.

Breje kobile naj se rabijo za lahko delo, samo gledati je treba, da se ne preženejo. Le zadnji mesec pred kotenjem, naj se vsak den spustijo več ur na prosto, ali pa nje ženi na sprehod!

Krma mora biti zdrava in obilna. Polagati pa jim ne smeš take piče, katera napravlja koliko (ščipanje) ali zaprtje. Proti koncu nošenja jim ne smeš pokladati preobilne krme, ker zavzema preveč prostora v trebuhu, ter krati prostor razvijanju žrebeta. Preobilna in premočna piča pa tudi odebeli preveč kobile, povzročuje težko kotenje in zmanjšuje mleko kobile. Krmiti je moraš štirikrat na dan, da ležje prebavijo. Nikdar pa ne smeš breje kobile pustiti v hlevu pri miru stati, ker s tem ves organizem kobilin oslabi, sad v maternem telesu premalo hrane dobiva in kotenje težavnije postane. Kdor noče dobro skrbeti za breje kobile, ta naj kobil k žrebcu ne spušča, zakaj nikdar ne bo imel pri njih sreče.

Sejmovi. Dne 1. aprila na Sv. Gorah. Dne 4. aprila v Artičah, v Celji, v Podčetrtku, v Mariboru, v Ljutomeru, na Ptujski gori, v Radgoni, v Šoštanj in v Dramljah.

Dopisi.

Iz Cadrama. (Staro in novo društvo.) Maršikateri, ki gre iz Oplotnice v Čadram, si v duhu že misli in vidi novo cerkev. Žal, da se to ne bo dalo tako hitro izvršiti, kakor pa misliti. Društvo obstoji sedaj že deveto leto in ima še razun cerkvenega stališča, ki velja tri tisoč, čez 20.000 gl. premoženja. Da pa se je to društvo v teh sicer slabih letih za toliko pomnožilo, gre, prva hvala zato društvenemu predstojniku, vel. g. župniku, kateri so znali posebno iz tujih dobrotnikov znamenite svote denarja v društveno blagajnico privabiti. Načrt za novo cerkev je že tukaj in letos se bodo delale priprave, katere so pri tolikej stavbi potrebne, zato je mogoče, da dobi sv. Janez v kratkih letih novo in veličastno hišo božjo, v sedanjo farno pa se preseli iz podružnice v Koritnem sv. Miklavž, kateri bode še gotovo v nebesih vesel, ako se mu bode tukaj na zemlji, posebno pa še v Čadramu večja čast skazovala, kakor se mu to sedaj v zapuščenjej podružnici v Koritnej vesi godi. Morda nam tudi potem prinese več darov, ne samo v jabelkih, ampak tudi v drugih pridelkih, katerih smo tudi zelo potrebni. Da pa tudi v narodno-gospodarskih zadevah naš kraj in okolica ne zaostaja, snuje se v ta namen bralno in gospodarsko društvo v Čadramu, »Sloga« po imenu, za katero še sicer pravila od c. kr. namestnije niso vrnjena, vendar upamo, da se bo to v kratkem zgodilo in da se vsaj v drugem četrtletju vse potrebno uredi. Odločen korak v tej zadevi storili so po vzgledu vzornih Gotoveljčanov, tudi tukaj kmetski fantje, kateri potrebo društva poznajo in ga tudi vsakemu priporočajo. Društvo ima sicer dober namen, Bog daj, da bi imelo tudi obilno zvestih udov, prijateljev in dobrotnikov, kateri bi ga podpirali, da bi zamoglo vztrajno delovati in izvrstno napredovati! Zato vljudo vabimo vse prijatelje branja in napredka v kmetijstvu, v Čadramu in okolici, naj prav obilno

pristopijo k našemu novemu društvu, katero bode, ako bo dobro napredovalo, v čast in korist celemu kraju, in nobenemu ne bo žal, saj že tudi slovenski pregovor nam pravi, da v slogi je moč.

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (O petju.) O pregrešnem petju danes par vrstic! »Cvetje« Gorisko je prineslo v drugem zvezku leta 1893 resnobne misli o pregrešnih pesmih. Na strani 61 odlomimo nekaj: »Nečiste besede, pogovori, nečiste pesmi — vse to je grešno, gledé okolišnosti pa je tudi smrtni greh. Greh je tem večji, čem grše so besede, čem daljši je pogovor, čem večja je dušna škoda, čem ostudnejši in hudobnejši je namen... Ne pojte nespodobnih pesmij (ljubenk, golobink, klopink!) Ne razširjajte jih, ako ste jih slišali morda kje. — »Veselite se« t. j. pojte, pravi apostol Pavel, a precej pristavi: »Veselite se v Bogu«, pojte poštene pesmi!« Tako odlomek iz »Cvetja« vernim Slovincem. Kje se pa nahajajo take pesmi? V kratkem! Gospod J. Žirovnik je nabral precej narodnih napevov in pesmij v nekaj zvezkih, a vprašamo, so-li ti narodni napevi pravi? Te pesmi, osobito za njezne šolske otročiče — niso, recimo v I. zvezku: 1. »Prišel sem pod okence«. 2. »Al' bi me kaj rada imela?«. 3. »Po gorah se čuje«. V II. snopiču »Zvedel sem nekaj novega« je najgrša pesem v Slovincih, »Solnce že doli gre«, ji je jednaka. Moj Bog, ako slišim od njeznih, 11letnih otrok tako umazane popevke, pride mi v misel, kam bo Slovenija enkrat prišla? Delo se je začelo, a z grdimi pesmami proč, bodimo pri tem opazni. —k—

Iz Kapele pri Radgoni. (Bralno društvo.) Dne 22. januarija imelo je tukajšnje bralno društvo redni občni zbor, katerega se je blagovolilo vdeležiti tudi nekaj dobrodošliih gostov od Sv. Jurija ob Ščavnici in kar nas je prav veselo iznenadilo, vrli Petrovčani. Izvolil se je nov odbor in sicer so izvoljeni sledeči gg.: Radoslav Bratkovič ml., predsednikom; Jernej Frangež, podpredsednikom; Tone Vogrinec, tajnikom; Josip Veberič, blagajnikom in Leopold Puhar, odbornikom. Kakor navadno, bila je tudi pri sedanjem zborovanju prostorna soba prenapolnjena, a uverjeni smo besede govornika, g. Slaviča, »da jih je množina prišla le bolj iz radovednosti, kakor pa iz lastnega prepričanja o koristi tega velevažnega društva«. Govornik je razpravljajal o pomenu in smotru bralnih društev, poudarjal med drugim tudi to, kako potrebno je, da posebno mi ob jezikovnih mejah, »jezik čistimo« peg; podal nam krasnih slovenskih izrazov, katere naj rabimo na mestu onih, pri nas zelo pogostnih tujih, iz nemščine, oziroma madjarsčine izposojenih besedij. Med posameznimi točkami vsporeda zapel je domači kvartet prav mične pesmica, kakor Lesinskijeva. »Tam, gdje stoji,« Fleišmanovo »Triglav« in dr. Bila nam je tudi prilika opazovati lepoto narodne pesmi. Marsikdo se je čudil slišati pesem »Potnik« in »Zvonikarjeva« v tako lepo vbranih glasovih. Da je gmotno stanje našega društva ugodno, zato se imamo zahvaliti blagodušnim gosp. podpornikom zunanjim, kakor tudi domačim. Hvala tudi č. g. župniku za spretno vodstvo zborovanja! Kapelčani, posebno pa ti mladina, poslužujte se pridno društvene knjižnice in ne poslušajte onih, ki vam branijo pristopiti k bralnemu društvu, oni so sovražniki našega materinega jezika ter mnogokrat tudi sovražniki sv. vere. Sovražnikom naše vere in našega rodu pa veljajo besede nesmrtnega Slomška: »Pustite Slovincem dve reči, ki ste nam dragi, kakor svetle oči: sv. katoliško vero in pa besedo materno!« Korački.

Iz Brezje. (Paprk.). Gotovo se je marsikateremu bralcu, posebno pa bralkam vsiljevala hudomušna misel, da se je menda pri nas post že z novim letom začel, ker se ni našlo nobeno poročilo o pustnem veselju. O,